

Farsangi mulatozás

Vízkereszttől a húsvétot megelőző 40 napos nagyböjt kezdetéig, vagyis hamvazószerdáig tart a farsangi vigadozás.

A farsang a tavaszvárás, a zajos mulatozás, tréfacsinálás és bolondozás, a párkeresés és az udvarlás időszaka..

Már az ókori Rómában is rendeztek álarcos felvonulásokat, zenés multságokat, úgynevezett Saturnália- ünnepet a téltemetés-tavaszcvarás jegyében. A szegényeket megvendégelték, a családtagok ajándékokat adtak egymásnak, s ilyenkor gladiátorviadalokat is rendeztek. Nálunk először a középkorban honosodott meg, más népek közvetítésével. A városi polgárság a német hagyományt vette át (erre utal az elnevezés is az olasz „carneval” helyett), miközben az arisztokrácia köreiből az itáliai és francia szokások terjedtek el. Maga a szó német eredetű, a „faselu” jelentése fecsegni.

Hazánkban Mátyás korában már divatban voltak bizonyos itáliai mintákat követő álarcos multságok, sőt II. Lajos korában harci játékokat is rendeztek. Bár kezdetben az egyház ezt nem nézte jó szemmel, a farsang ünneplését nem tudták visszaszorítani. Annak ősi, pogány gyökerei, melyek szoros kapcsolatban állnak a termékenység-, bőségvarázslással, a tél elmúlta fölött érzett örömmel, a tavasz beköszöntét siettetni szándékozó rítusokkal, erősen éltek a nép hagyományaiban.

Ehhez az ünnephez kötődik a npi színjátszások kialakulása, főleg a mohácsi busójárásé. A nagyobb falvakban álarcos felvonulásokat szerveztek, s elterjedt volt a busójárás, melynek során kecskebőrbe bújt álarcos alakok ijesztgették a lányokat, ijesztgették a falubelieket. Ilyenkor batyusbálokat is rendeztek, melyeken a résztvevők kalácsot és süteményt ettek, s mulatoztak.

Bernáth Edit 12. C
Ady Endre Gimnázium
Felkészítő tanár: Kluka Hajnalka

A farsang más népeknél

Velencében már István napján (december 26.), Spanyolországban pedig Sebestyén-napkor (január 20.) kezdődik a farsang. Rómában csakis a hamvazószerdát megelőző 11 napot mondhatjuk karneválnak.

A farsang hazája Itália, forrását a Római Birodalom Saturnália-ünnepei jelentik. Ma a leghíresebb a velencei karnevál, ami misztikus maszkjaival és álarcos szereplőivel idegenforgalmi látványosság.

Párizsban a „boeuf gras”-t (kövér ökör) álarcosok vezetik körbe a faluban, ezzel befejezve az ünnepet. Németországban a sok maskarás bál közül kiemelkedik a farsangi időszak utolsó keddjén rendezett Narrenfest, azaz bolondok keddje. Szintén német nyelvterületen szokás a Weibermülle (csodamalom). A történet szerint a fiatal férfi csúf öregasszonyt vesz feleségül, a molnár kellő jutalom fejében fiatal lánnyá „örli vissza” az öregasszonyt.

Manapság mégis a riói karnevál a leghíresebb. Ez hatalmas, pompás felvonulás feldíszített kocsikkal, melyeken a szambaiskolák legjobb képviselői ropják a táncot.

Bernáth Edit 12. C
Ady Endre Gimnázium
Felkészítő tanár: Kluka Hajnalka

